Rok VIII Poznań, 15 września 1950 Nr 18

Wychodzi 2 razy w miesiącu

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: Poznań, ul. Młyńska 5

KONTO P. K. O. nr V-945/113
NR TELEFONU 518-55

PRENUMERATA:
rocznie . . . . zł 480
kwartalnie . . . . . zł 120
pojedynczy numer . . zł 25

OGŁOSZENIA:
drobne: 1 słowo . . zł 10
napis: 1 słowo . . zł 20
reklamy 1 cm² . . zł 40

Zmiany podziału administracyjnego Państwa

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 lipca 1950 r. Nr 28 pod poz. 255 ogłoszona została ustawa o zmianach podziału administracyjnego Państwa w następującym brzmieniu:

Art. 1. Zmienia się nazwę województwa śląskiego na województwo katowickie.

Art. 2. Zmienia się nazwę województwa pomorskiego na województwo bydgoskie.

Art. 3. 1. Tworzy się województwo koszalińskie z siedzibą wojewódzkiej rady narodowej w Koszalinie.

2. Do obszaru województwa koszalińskiego włącza się z obszaru województwa szczecińskiego powiaty: koszaliński z miastem Koszalinem, kołobrzeski z miastem Kołobrzegiem, białogardzki, sławieński, słupski z miastem Słupskiem, bytowski, miastecki, szczeciński, drawski, wałecki, złotowski, człuchowski.

Art. 4. 1. Tworzy się województwo zielonogórskie z siedzibą wojewódzkiej rady narodowej w Zielonej Górze.

Do obszaru województwa zielonogórskiego włącza się:

1) z obszaru województwa poznańskiego powiaty: zielonogórski z miastem Zielona Góra, gorzowski z miastem Gorzowem, strzelecki, skwierzyński, sulęciński, międzyrzecki, świebodziński, rzepiński, babimojski, krośnieński, gubiński i wschowski,
2) z obszaru województwa wrocławskiego powiaty: głogowski z miastem Głogowem, żagański, szprotawski, żarski i kożuchowski.

Art. 5. 1. Tworzy się województwo opolskie z siedzibą wojewódzkiej rady narodowej w Opolu.

2. Do obszaru województwa opolskiego włącza się:

1) z obszaru województwa katowickiego powiaty: opolski z miastem Opolem, kluczborski, oleski, strzelecki, kozielski, raciborski z miastem Raciborzem, głubczycki, prudnicki, nyski z miastem Nysą, niemodliński i grodkowski,
2) z obszaru województwa wrocławskiego powiaty: brzeski z miastem Brzegiem i namysłowski.

Art. 6. Do obszaru województwa katowickiego włącza się z obszaru województwa kieleckiego powiat częstochowski i stanowiące powiat miejski miasto Częstochowę.

Art. 7. Do obszaru województwa olsztyńskiego włącza się:

1) z obszaru województwa bydgoskiego powiat nowomiejski,
2) z obszaru województwa warszawskiego powiat działdowski.

Art. 8. Do obszaru województwa bydgoskiego włącza się z obszaru województwa poznańskiego powiaty: żniński i mogileński.

Art. 9. Do obszaru województwa kieleckiego włącza się z obszaru województwa łódzkiego powiaty: opoczyński i konecki.

Art. 10. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Rady Ministrów.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: **B. Bierut**
Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**

W celu zorientowania komórek organizacyjnych do jakich województw należą, podajemy na podstawie naszych zestawień i notatek spis powiatowych miast należących do poszczególnych województw według obecnego podziału administracyjnego.

Możliwe, że spis ten nie jest ścisły, że nazwy niektórych miejscowości zostały w ostatnim czasie zmienione, prosimy więc czytelników o zwrócenie naszej uwagi na ewentualne niedokładności celem ich późniejszego sprostowania.

1. Wojew. białostockie:

Augustów	Łomża
m. Białystok	Olecko
pow. Białystok	Sokółka
Bielsk Podl.	Suwałki
Ełk	Szczuczyn
Gołdap	Wysokie Maz.

2. Wojew. bydgoskie:

Aleksandrów
Brodnica
m. Bydgoszcz
pow. „
Chełmno
Chojnice
Człuchów
m. Grudziądz
pow. „
m. Inowrocław
pow. „
Lipno
Lubawa
Mogilno
Nieszawa
Rypin
Sępolno
Szubin
Świecie
m. Toruń
pow. „
Tuchola
Wąbrzeźno
Włocławek
Wyrzysk
Złotów
Żnin

3. Wojew. gdańskie:

m. Elbląg
pow. „
m. Gdańsk
pow. „
Gdynia
Kartuzy
Kościerzyna
Kwidzyń
Lębork
Malbork
Miastko
Sławno
Słupsk
Sopot
Starogard
Sztum
Tczew
Wejherowo

4. Wojew. katowickie:

Będzin
Bielsko
m. Bytom
pow. „
Cieszyn
Chorzów
Częstochowa
m. Gliwice
pow. „
Głubczyce
m. Katowice
pow. „
Lubliniec
Pszczyna
Rybnik
Sosnowiec
Tarnowskie Góry
Zabrze
Zawiercie

5. Wojew. kieleckie:

Częstochowa
Iłża
Jędrzejów
m. Kielce
pow. „
Końskie
Kozienice
Opatów
Opoczno
Pinczów
m. Radom
pow. „
Sandomierz
Stopnica

6. Wojew. koszalińskie:

Białogard
Bytów
Człuchów
Drawsko
m. Koszalin
pow. „
Kołobrzeg
Miastko
Sławsko
Słupsk
Szczecinek
Wałcz
Złotów

7. Wojew. krakowskie:

Biała
Bochnia
Brzesko
Chrzanów
Dąbrowa
m. Kraków
pow. „
Limanowa
Miechów
Myślenice
Nowy Sącz
Nowy Targ
Olkusz
Tarnów
Wadowice
Żywiec

8. Wojew. lubelskie:

Biała Podl.
Biłgoraj
Chełm
Hrubieszów
Janów
Kraśnik
Krasnystaw
m. Lublin
pow. Lublin
Lubartów
Łuków
Puławy
Radzyń
Tomaszów Lub.
Włodawa
Zamość

9. Wojew. olsztyńskie:

Bartoszyce
Braniewo
Jańsbork
Lec
Lidzbark
Morąg
Nibork
m. Olsztyn
pow. „
Ostruda
Pasłęk
Rastenbok
Ressel
Susz
Szczytno
Węgbork
Ządzbork

10. Wojew. opolskie:

Brzeg
Głubczyce
Grodków
Kluczbork
Koźle
Namysłów
Niemodlin
Nysa
Oleśno
m. Opole
pow. „
Prudnik
m. Raciborz
pow. „
Strzelce Wlkp.

11. Wojew. poznańskie:

Chodzież
Czarnków
m. Gniezno
pow. „
Gostyń
Jarocin
Kalisz
Kępno
Koło
Konin
Kościan
Krotoszyn
Leszno
Międzychód
Nowy Tomyśl
Oborniki
Ostrów Wlkp.
Piła
m. Poznań
pow. „
Rawicz
Śrem
Środa
Szamotuły
Turek
Trzcianka
Wągrowiec
Września

12. Wojew. rzeszowskie:

Brzozów
Dębica
Gorlice
Jarosław
Jasło
Kolbuszowa
Krosno
Lesko
Lubaczów
Łańcut
Mielec
Nisko
Przemyśl
Przeworsk
Rzeszów
Sanok
Tarnobrzeg

13. Wojew. warszawskie:

Błonie
Ciechanów
Garwolin
Gostynin
Grójec
Maków Maz.
Mińsk Maz.
Mława
Ostrołęka
Ostrów Maz.
Płock
Płońsk
Przasnysz
Pułtusk
Radzymin
Sochaczew

Sierpc
Sokołów
Warszawa
Węgrów

14. Wojew. wrocławskie:

Bolesławiec
Bukowiec-Lublin
Bystrzyca Kł.
Dzierżoniów
Góra
Jawor
m. Jelenia Góra
pow. Jelenia Góra
Kamieniec
Kłodzko
m. Legnica
pow. „
Lubań
Lwówek
Milicz
Oleśnica
Oława
Środa Śl.
Strzelin
m. Świdnica
pow. „
Syców
Trzebnica
m. Wałbrzych
pow. „
Wołów
m. Wrocław
pow. „
Zgorzelec
Ząbkowice
Złotogóra

15. Wojew. zielonogórskie:

Babimost
Głogów
m. Gorzów
pow. „
Gubin
Kożuchów
Krosno
Międzyrzecz
Rzepin
Skwierzyna
Strzelce Krajeńskie
Sulęcin
Świebodzin
Szprotawa
Wschowa
m. Zielona Góra
pow. „ „
Żagań
Żary

Skutki zniesienia sankcji

Na liczne zapytania Czytelników podajemy poniżej obszerniejsze omówienie ustawy z dnia 20 lipca br. o zniesieniu sankcji i ograniczeń w stosunku do obywateli polskich, którzy w czasie okupacji hitlerowskiej zgłosili swoją przynależność do narodowości niemieckiej.

Ustawa postanawia, że nie wszczyna się już postępowania, a wszczęte umarza się, przeciwko tym obywatelom polskim, którzy w czasie wojny między 1 września 1939 r., a 9 maja 1945 r. zgłosili przynalżeność do narodowości niemieckiej lub uprzywilejowanej przez okupanta, bądź też zgłosili pochodzenie niemieckie. Kary, orzeczone za te czyny, w całości lub w części niewykonane, oraz orzeczoną utratę praw honorowych darownje się.

Przepisy te jednak nie mają zastosowania do osób, które popełniły przestępstwo z dekretu z dn. 31 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla zbrodniarzy faszystowsko -hitlerowskich, winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami, oraz dla zdrajców Narodu Polskiego Dz. U. R. P. z 1946 r. Nr 69, poz. 377, z 1947 r. Nr 65, poz. 390, z 1948 r. Nr 18, poz. 124 oraz z 1949 r. Nr 32, poz. 238).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 1950 r. w sprawie wykonania ustawy o zniesieniu sankcji oraz ograniczeń w stosunku do obywateli, którzy zgłosili swą przynależność do narodowości niemieckiej, ukazało się w Dzienniku Ustaw Nr 32,. poz. 294.

Według tego rozporządzenia służą zainteresowanym środki zażalenia na władze, które zarządzają wykonanie orzeczenia, lub przed którymi toczy się postępowanie, i to do władzy bezpośrednio wyższej w toku instancji.

Dla osób, które chcą mieć rehabilitację pełniejszą, aniżeli umorzenie postępowania i żądają uwolnienia całkowitego, stworzono przepis, mówiący, że umorzenie postępowania karnego będzie uchylone, jeżeli osoba, przeciwko której toczyło się postępowanie, oświadczy w zawitym terminie siedmiodniowym od daty zawiadomienia o umorzeniu, iż żąda przeprowadzenia postępowania.

Jeżeli karę za przestępstwo z art. 1 dekretu z dnia 28 czerwca 1946 r. o odpowiedzialności karnej za odstępstwo od narodowości w czasie wojny 1939—1945 (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 237) orzeczono łącznie z karą za inne przestępstwa, Sąd darowuje karę za odstępstwo od narodowości, a jeśli chodzi o kare za pozostałe przestępstwa, wymierza karę według ogólnych zasad o karze łącznej.

Przepis ten jednak nie ma zastosowania w przypadku, gdy jedna z kar została orzeczona za przestępstwo, przewidziane w dekrecie z dnia 31 grudnia 1944 r. o wymiarze kary dla zbrodniarzy faszystowsko- hitlerowskich, winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilna i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 69, poz. 377 z 1946 r. wraz z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie przewiduje, że orzeczenia o przepadku majątku, zapadłe do dnia wejścia ustawy w życie, a więc do dnia 22 lipca 1950 r., pozostają w mocy.

Ważnym jest również przepis, mówiący, że zwolnienie majątku spod zajęcia może nastąpić tylko pod warunkiem, że majątek znajdował się w dniu wejścia ustawy w życie jeszcze w posiadaniu właściciela. W przeciwnym wypadku zwolnienie to nie następuje.

Koszty postępowania ponosi Skarb Państwa, a nieściągnięte koszty postępowania umarza się.

Zwolnienia i ulgi w opłatach najmu i F. G. M.

W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr 33 z dnia 14 sierpnia 1950 r. ogłoszone zostało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1950 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie zwolnień i ulg w opłacaniu czynszu za najem lokali mieszkalnych oraz zwolnień od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej.

Rozporządzenie to zmienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 września 1948 r. (Dz. U. Nr 49, poz. 374) i z dnia 21 czerwca 1949 r. (Dz. U.R.P. Nr 42, poz. 313) dotyczące tego zagadnienia w ten sposób, że oprócz osób wymienionych w ustępach 1 do 11 powyższych rozporządzeń — czynsze w poprzedniej wysokości opłacają również za-

rejstrowani w Państwowym Przedsiębiorstwie Kolportażowym „Ruch" sprzedawcy (komisanci) prasy, których główną podstawą utrzymania stanowi sprzedaż w kioskach gazet, czasopism i książek oraz innych artykułów dostarczanych przez Państwowe Przedsiębiorstwo Kolportażowe „Ruch"; sprzedaż w tych kioskach również wyrobów Polskiego Monopolu Tytoniowego oraz zapałek nie stoi na przeszkodzie do korzystania z tego przepisu.

Rzemieślnicy zorganizowani w pomocniczych spółdzielniach rzemieślniczych a pracujący wyłącznie na zlecenie przedsiębiorstw uspołecznionych i zbywający swe wyroby wyłącznie za pośrednictwem aparatu handlu uspołecznionego, oraz numerowi kolejowi i tragarze, których stawki zarobkowe określone są umową zbiorową korzystają również ze zwolnień i ulg w opłacaniu czynszu za najem lokali mieszkalnych oraz zwolnień od wpłat na Fundusz Gospodarki Mieszkaniowej przewidzianych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 września 1948 r.

Znamienny głos

„Szanowna Redakcjo"!

Czytam „Emeryta" z ogromną uwagą i ciekawością. Od pierwszego powojennego numeru śledzę jego rozwój, interesuje mnie każdy artykuł i nieraz zastanawiam się nad tymi, którzy go piszą podziwiając ich cierpliwość i mrówczą pracę, ich ofiarność i erudycję, znajomość przedmiotu i umiejętność trafiania do ludzkich umysłów, — niestety nie wszystkich. Czytam, że Państwowy Zakład Emerytalny zaopatruje 75.000 emerytów i nie mogę zrozumieć, dlaczego „Emeryt" liczy wszystkiego 6.000 prenumeratorów i nie może związać końca z końcem po zapłaceniu papieru, drukarni, kosztów opakowania i pokryciu opłat pocztowych. Gdzie więc reszta emerytów? Słyszałem, że około 15.000 emerytów pracuje zarobkowo, dlaczego nawet połowa z nich nie poczuwa się do obowiązku prenumerowania własnego organu? Najczęściej oni właśnie wymyślają na wszystko i na wszystkich a jakkolwiek korzystają z tego, co Związkowi uda się dla nich wykołatać, nie przyczyniają się nigdy datkami na koszty delegacyj, zjazdów, korespondecyj i inne liczne wydatki.

Nie przypuszczam, by dusze obojętnych tak stwardniały, że trudno je poruszyć. Dlaczego nie należą do Związku, nie interesują się pracą napewno starszych od nich, doświadczeńszych?

Zwracam się ja, od siebie, z gorącym apelem i wezwaniem do wszystkich emerytów, do wszystkich Zrzeszeń i do wszystkich członków i prenumeratorów, by wpłynęli na opieszałych i obojętnych i wyjaśnili im konieczność i moralny obowiązek należenia do Związku i zaprenumerowania własnego pisma.

Składkę członkowską wynoszącą 20 zł może zapłacić każdy emeryt i każda wdowa, by zdobyć poczucie łączności z wielotysięczną rzeszą zorganizowanych i w razie potrzeby korzystać z porady i osobistej pomocy Związku. Kwartalną prenumeratę „Emeryta" wynoszącą 120 zł mogą napewno zapłacić emeryci i emerytki pracujący, jest to wydatek, który każdy palacz wyda co dnia na papierosy.

Wierzę, że moje serdeczne wezwanie do kolegów i koleżanek, o ile Redakcja je umieści, — odniesie tym razem skutek, że powiększą się szeregi naszych Związków i czytelników „Emeryta" i że Redakcja nasza wzmocniona zaufaniem i liczbą członków oraz funduszami, będzie śmielej i skuteczniej pracować dla ogółu o wyjednanie poprawy bytu.

A teraz kilka słów do tych, którzy „Emeryta" piszą, do Obywateli Redaktorów!

Wiem, że gazetę trzeba nie tylko napisać, przeprowadzić korektę, dopilnować złamania numeru, ale też, że trzeba napisać adresy odbiorców, je nakleić, opakować i nadać na pocztę.

Wiem też, że robią to zawsze jedne i te same mózgi, te same ręce, jakże nieraz umęczone i zatroskane, jakże spracowane i niewypoczęte.

Cześć Wam składam i chylę przed Wami moją siwą głowę, bo warci jesteście tego za Wasz trud, za Waszą wytrwałość i za wszystkie przykrości jakich doznajecie w Waszej pracy.

Kalisz, dnia 6 września 1950 r.

Jaworski

O kwartał pośmiertny

Według art. 78 ustawy emerytalnej w razie śmierci emeryta należy się wdowie, która pozostawała z nim w wspólności małżeńskiej, — niezależnie od zaopatrzenia wdowiego, pośmiertne w wysokości 3 miesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Osoba ubiegająca się o uzyskanie pośmiertnego (zwrotu kosztów leczenia i pogrzebu) tak wdowa jak i wdowiec po emerytce, powinna wnieść do Państwowego Zakładu Emerytalnego stosowne podanie o wypłacenie kwartału i dołączyć do niego następujące dowody:

a) jeżeli o pośmiertne ubiega się wdowa lub wdowiec — metrykę śmierci męża (żony) i oświadczenie, że małżeństwo zmarłego z osobą ubiegającą się o pośmiertne nie zostało sądownie rozwiązane;
b) jeżeli o pośmiertne ubiegają się dzieci lub pasierby, które pozostawały na utrzymaniu zmarłego, metrykę śmierci ojca, lub ojczyma, zaświadczenie właściwej powiatowej Rady Narodowej, że osoby ubiegające się o pośmiertne pozostawały na utrzymaniu zmarłego, wzgl. zmarłej, metryki urodzeń wszystkich osób,

---

Prosimy o zasilenie funduszu prasowego!

ubiegających się o pośmiertne, a jeżeli są nimi również pasierby, także metrykę ślubu zmarłego z matką danego pasierba;

c) jeżeli inni krewni, lub osoby obce ubiegają się o zwrot kosztów leczenia i pogrzebu, akt zejścia zmarłego, rachunek poparty dowodami poniesionych kosztów leczenia i pogrzebu, oraz zaświadczenie Powiatowej Rady Narodowej, czy i jaki majątek ruchomy i nieruchomy pozostawił zmarły po sobie.

Prawo do pośmiertnego służy przede wszystkim wdowie lub wdowcowi, o ile małeżeństwo z nią (nim) zmarłego (ej) nie zostało sądownie rozwiązane w drodze rozłączenia, rozwodu, lub unieważnienia małżeństwa. W razie sądowego rozłączenia małżeństwa, wdowa wzgl. wdowiec nie mają prawa do pośmiertnego, jeżeli zaś nie ma tego prawa, lub zrzekła się go należy się pośmiertne w tej samej wysokości dzieciom ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły faktycznie je utrzymywał, a to bez względu na to, czy pozostawił on jaki majątek lub nie.

Przy obliczaniu wysokości pośmiertnego należy wziąć za podstawę obliczenia uposażenie emerytalne otrzymywane ostatnio przez zmarłego, ze wszystkimi należnymi zmarłemu dodatkami.

Ponieważ Państwowy Zakład Emerytalny zaniechał zawiadamiania wdów wzgl. wdowców o powyższym prawie pozostałego małżonka, przypominamy zainteresowanaym brzmienie odnośnych przepisów, albowiem bez wniesienia stosownego podania o pośmiertne P. Z. E. z własnej inicjatywy należności tej nie wypłaci.

Schronisko w Kamieniu

Przyznam się, że jadąc do Schroniska w Kamieniu wyobrażałam je sobie o wiele gorzej niż je zastałam. Możliwe, że nastrój mój podniósł się znacznie, kiedy zobaczyłam na dworcu dość przyzwoity ekwiparz, rodzaj polowczyka na resorach i ogumionych kołach, zaprzężony w parę rosłych dobrze utrzymanych koni. Jazda dwa i pół km, mówię ściśle, nie trwała dłużej niż 15 minut. Wieś Kamień Wielki jest dość rozległa, zamieszkała przez ludność repatriowaną ze wschodu. Okazały kościół, poczta, spółdzielnia handlowa świadczą, że potrzeby mieszkańców zaspakajane są na miejscu.

Mój wjazd powitany został głośnym szczekaniem dwóch psów na uwięzi, oznajmniających mieszkańcom o przybyciu pojazdu. Jak z pod ziemi wyrośli natychmiast przy powózce gospodarz Schroniska Ob. Borowski z swoim gościem. Podziękowałam na razie za zaproszenie na posiłek i udałam się na oględziny chcąc jak najprędzej zapoznać się z położeniem, otoczeniem, zagospodarowaniem majątku, możliwością założenia na większą skalę pasieki, gdyż w tym celu zaproszona zostałam do Schroniska przez prezesa Związku Emerytów.

Gościem okazał się przysłany przez Wojewódzką Radę Narodową na oględziny inspektor rolniczy Ob. Petzold.

Udałam się za wskazówką Ob. Borowskiego przez sad i ogrody do najbliższego sąsiada osadnika Małeckiego, posiadającego dość dużą pasiekę. Nie podobała mi się jego gospodarka bartnicza. Ule małe, nisko osadzone tkwiące w chwastach, ułatwiających dostęp takim szkodnikom jak żaby. Pożytek musi być duży zwłaszcza przy dużym parku Schroniska z dużą ilością drzew owocowych, oraz akacyj i lip, krzewów porzeczek, agrestu i malin dających pszczołom pierwszą pożywę wiosenną.

Miejsce na pasiekę dla Schroniska znakomite, jeden ul, jaki Schronisko posiada ma silny rój ale miodu na zimę nie ma wcale, trzeba go już teraz podkarmić i jeśli przetrzyma do wiosny będzie z niego pociecha. Warto zakupić chociaż 10 pni byłby z nich piękny pożytek. O pasiece marzy prezes już od dwóch lat, niestety brak emeryta miłośnika hodowli pszczół, gdyż pasieka potrzebuje stałego nadzoru, — fachowego pszczelarza.

Park imponujący, stawy zarybione ale równocześnie zarośnięte silnie szuwarami i trzciną, które trzeba koniecznie przetrzebić. Z powodu trwającej w tym roku posuchy woda w stawach znacznie opadła, jeżeli jesień będzie również bez deszczu, z rybami będzie klęska, wymarzną z powodu niskiego stanu wody. Idąc przez park zobaczyłam trzy piękne czarno-łaciaste krowy, na podwórzu kury, gęsi, kaczki i indyki, prawdziwa rozkosz gospodarska. Zboże i siano już w stodole.

Największą troskę Schroniska stanowi zepsucie się pompy motorowej, bez której nie można uruchomić centralnego ogrzewania, a Schronisko nie posiada pieców. Prezes zabiega usilnie, by naprawa studni dokonana była przed mrozami, na razie uruchamia się pompę ręczną.

Budynek mieszkalny Schroniska przestronny, nie wykorzystany należycie, brak pensjonariuszy, chociaż jak stwierdziłam na miejscu warunki utrzymania o wiele lepsze, niż w tego rodzaju innych domach starców.

Zapoznałam się z pensjonariuszkami, miłe i bezpretensjonalne staruszki, są zadowolone. Najważniejszy problem tj. wyżywienie, jest tu należycie opanowany, jest własne mleko, własny chleb, jarzyny, karmią się świnki. Mężczyzn nie miałam sposobności poznać. Słyszałam tylko, że są to sympatyczni staruszkowie i jak zwykle w starszym wieku mający swoje przyzwyczajenia i upodobania.

S. B.

Od Administracji:

P. Litwiński, Wrocław: Dopłata do 3-go kwartału wynosi 30 zł plus 10 zł za zmianę adresu, razem 40 zł.

P. Kościelski, Zagnańsk: Prenumerata za rok 1950 zapłacona.

P. Lachowicz, Wrocław: Czy Pani czyta „Emeryta"? Prenumerata od 1. 7. br. wynosi kwartalnie 120 zł. Za II półrocze zalega 60 zł.

P. Krasoń, Tarnobrzeg: W myśl ogłoszenia zamieszczonego w numerze 14-tym „Emeryta" z dnia 15. 7. br. na stronie 8-mej, ukazał się w miesiącu sierpniu tylko jeden numer 15/16, który został Panu w dniu 9. 8. br. przesłany. Prosimy przestrzegać terminów reklamacji, w danym wypadku obowiązywał do 14. 8. br.

Listy z Kraju

Sanok: Miasto nasze liczy przeszło sześćset rodzin emeryckich stale tu zamieszkałych, do organizacji emerytów jednak należy tylko znikoma garstka i to przeważnie rekrutująca się z tych najbiedniejszych. Wprost wierzyć się nie chce, by wśród tak licznej rzeszy panowała taka obojętność organizacyjna, uważająca wszelkie wysiłki zabiegające o poprawę bytu za bezcelowe. Gdyby w dodatku te swoje przekonania zatrzymali dla siebie możnaby jeszcze wytrzymać, ale najczęściej, właśnie z tego powodu, że sami do organizacji nie należą — starają się przekonać innych i przerobić na swoją modłę. Ich paplanina o bezowocności starań wyrządza wielką krzywdę naszemu Zrzeszeniu, gdyż zraża i zniechęca tych wytrwalszych i ofiarnych. Oczywiście są między nimi i mędrkowie, którzy mówią: „jak dostaniecie wy, to dostanę i ja, poco więc mam tam należeć, albo wyrażają się tak: „najpierw zróbcie tak, żebym ja coś dostał, a jak dostanę, wtedy wam dam". Najgorszymi są ci, którzy nie mogąc zająć w organizacji miejsc honorowych, gdy nie uda się Zarządowi coś uzyskać wieszają psy na najlepszych i najstarszych działaczach. Takich niestety mamy tu także.

Najwięcej niezrozumiałym jest brak inicjatywy i zrozumienia potrzeby organizacyjnej po stronie emerytowanych pracowników wyższych stopni służbowych. To też w pierwszym rzędzie staram się werbować kogo mogę i namawiam do prenumerowania naszego pisma „Emeryt".

Łącząc się Wami Szanowni Obywatele we wszystkich Waszych poczynaniach, zasyłam serdeczne pozdrowienia z Podkarpacia i kreślę się z wyrazami czci i poważania. L. R.

Witaszyce: Nasi emeryci prowadzą swoistą politykę, niczym się nie przejmować i czekać, może jednak coś zrobią ci, którzy za tą sprawą depczą już kilka lat. Jeżeli coś uzyskają będzie i dla nich, jeżeli się nie uda, to przynajmniej zyskają tyle, że składki, jakie płacą inni do organizacji, — pozostaną w ich kieszeniach. Tak postępują sytuowani najlepiej. Michał K.

Głuchołazy: Do Szanownej Redakcji „Emeryta" Poznań, ul. Młyńska 5.

Stosownie do życzeń naszego czasopisma „Emeryt" z dnia 1 lipca br. Nr 13, str. 7 „Odpowiedzi Redakcji" niniejszym donoszę, że Państw. Zakład Emerytalany w Warszawie pismem z dnia 4 sierpnia br. Nr V/27/587514/50 zawiadomił mnie, iż Komisja Weryfikacyjna przy Prezesie Rady Ministrów orzeczeniem z dnia 3 lipca br. Nr 4053a przywróciła mi prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

Nadmieniam, że do dnia 1. 12. 1923 r. służyłem jako st. przod. Policji Państw., mam 24 lata służby grupy X, 61,6% poborów = 3.080,— zł miesięcznie i od czasu przejścia w stan spoczynku nie pełniłem w ogóle żadnej służby ani w policji ani straży więziennej i nie przyjąłem listy narodowościowej niemieckiej.

Z poważaniem
Śrutwa Antoni

Odpowiedzi Redakcji

Związek Rawicz: Że „Emeryt" wyszedł z opóźnieniem nie nasza wina. Druk książek szkolnych wobec rozpoczynającego się roku szkolnego był b. pilny. Uwiadomienie o postanowieniu rozdzielenia w ten sposób zapomóg datowane 17 sierpnia otrzymaliśmy w poniedziałek, 21 sierpnia. Wiadomość tę daliśmy do drukarni we wtorek 22. 8., składanie trwa zwykle dwa do 3 dni, o ile nie przeszkodzi coś pilniejszego. Trzeba potem czekać na wolną maszynę: druk trwa również dwa dni, mokrego druku drukarnia nie sfalcuje i nie wyda.

Z tymi okolicznościami liczymy się zawsze i robimy co możemy, by wysyłkę przyspieszyć. Jeżeli dostaliście „Emeryta" 30 sierpnia, trzeba było w tym samym dniu podać sumaryczną ilość członków potrzebujących koniecznie zapomóg powiatowej Radzie Narodowej Wydział Opieki Społecznej, tak też zrobiły inne Koła i my także.

Ministerstwo poleciło Wojewódzkim Radom Narodowym, by przedłożyły zestawienia do dnia 5 września br. co prawdopodobnie będzie dotrzymane ale w liczbach sumarycznych, gdyż o przedkładaniu próśb indywidualnych nie mogło być mowy. O ile podaliście do miejscowej Powiatowej Rady Narodowej sumaryczną liczbę, zostaniecie napewno wezwani w właściwym czasie o przedłożenie podań indywidualnych, trzeba więc już teraz przygotować takie podania potrzebujących członków, dać je zaopiniować Miejskiej Radzie Narodowej i mieć je w pogotowiu tak, by nie przegapić terminu.

Wiśnicz: M. E. Powołując się na ustawę o zniesieniu sankcyj odnośnie do tych mieszkańców Ziem Zachodnich, którzy zmuszeni byli do podpisania narodowej listy niemieckiej winien Obywatel wnieść stosowną prośbę do Państwowego Zakładu Emerytalnego o przywrócenie zawieszonej emerytury.

O ile podanie nie odniosłoby skutku, może żona Obywatela wnieść do Komisji Weryfikacyjnej prośbę o wyjednanie w Ministerstwie Finansów dla niej i dla dzieci zasiłku emerytalnego przysługującego jej po myśli art. 22 ustawy z dnia 1 lipca 1949 Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 304.

Ob. Wincentowicz Karol. Rentę starczą otrzymuje ten, kto na podstawie swego ubezpieczenia nie nabył prawa do emerytury. Szczegółowe wyjaśnienia zamieściliśmy w „Emerycie" Nr 9/50. Gdy ktoś pobiera emeryturę nie może otrzymać renty starczej. — Jeżeli Ob. jest odmiennego zdania twierdząc, że renta starcza przysługuje Mu wyjątkowo, może wnieść podanie do Ubezpieczalni Społecznej a na wypadek odmowy skargę do Okręgowego Sądu Ubezpieczeń Społecznych.

Od emeryta zatrudnionego zarobkowo należy opłacać składki. Wynoszą one do lat 65 — 4,6% ubezpieczenia prywatnego na wypadek choroby, 0,54% od wypadku, 2% na fundusz pracy.

Aleksander Janowski: Wysokość zaopatrzenia emerytalnego dla b. pracownika samorządowego, ubezpieczonego w lokalnym funduszu emerytalnym winna być obliczona zgodnie z zasadami miejscowego statutu.

O ile statut lokalny, jak to przewidywał statut wzorcowy, zawiera przepis, że wszelkie zmiany uposażenia czynnych pracowników mają zastosowanie do wszelkich świadczeń wypłacanych z mocy tego statutu, w takim razie podstawę do obliczenia zaopatrzenia emerytalnego stanowić będą stawki wynagrodzenia podane w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie kwot uposażenia zasadniczego i dodatków lokalnych dla pracowników państwowych (Dz. U. R. P. Nr 14, poz. 82) przy uwzględnieniu uchwały Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1949 roku w sprawie 5 proc. podwyżki płac.

Siemianowice Śląskie: Dziękujemy za uznanie i za słowa pełne otuchy i życzeń pod adresem Redakcji i pracowników Związku. Ogłoszenie wniosku przywracającego prawa emerytom, którzy z musu i pod naporem wroga przyjęli obywatelstwo niemieckie względnie podpisali wnioski o nadanie tego obywatelstwa nastąpiło w „Emerycie" z dnia 15 sierpnia br.

Ob. Tadrowski Michał. Obywatel nie podał, czy był emerytem przed wybuchem drugiej wojny wojny światowej. Jeżeli nie, i dopiero teraz przeszedł na emeryturę winien Ob. zażądać od Ubezpieczalni Społecznej zaświadczenia, iż przez wymieniony czas płacone były do Ubezpieczalni przepisowe opłaty, wówczas czasokres ten zaliczalny jest do emerytury.

Ob. Trzaskowski Ludwik. Fakt przymusowego wpisania na niemiecką listę narodową winien Ob. opisać w podaniu do Państwowego Zakładu Emerytalnego. Przypuszczamy, że podanie takie odniesie skutek i że zawieszona emerytura zostanie Obywatelowi przywrócona.

Ob. Rowicka Magdalena. W „Emerycie" Nr 13 z dnia 1 lipca 1950 r. zamieściliśmy dokładne wyjaśnienie o wypłatach dokonywanych przez Państwowy Zakład Emeytalny dla dzieci Emerytów i wdów. Wynika z niego, że dodatek ten pobierany być może tylko z jednej a nie z dwóch stron.

Ob. Rolnicka Michalina. Wdowa po emerycie ubiegająca się o zaopatrzenie wdowie winna przedłożyć:

1. metrykę śmierci męża (akt zejścia),
2. metrykę ślubu, metryki dzieci i zaświadczenie, że uczęszczają do zakładów naukowych, o ile ukończyły lat 18,
3. poświadczenie miejskiej wzgl. gminnej Rady Narodowej, że żyła z swoim mężem w wspólności małżeńskiej aż do dnia jego zgonu,
4. dowód lojalności w czasie okupacji,
5. własne oświadczenie, że nie wyszła zamąż ani nie wstąpiła do klasztoru,
6. dowód pobieranego ostatnio zaopatrzenia emerytalnego przez męża.

O wypłacenie kwartału pośmiertnego można wnieść równocześnie w tym samym podaniu, lepiej jednak osobno, gdyż kwartał pośmietny powinien być wypłacony niezwłocznie o ile Ob. powoła się na dokumenty składane przy podaniu o pensję wdowią, natomiast podanie o pensję wymaga dłuższego opracowania i badania.

Związek Emerytów Koło Toruń. Do Filmu Polskiego Naczelna Dyrekcja w Warszawie wysłaliśmy prośbę o przyspieszenie decyzji.

Ob. Gierczyńska, Radom: Koszty przesiedlenia z jednej miejscowości do drugiej należą się emerytowi wzgl. emerytce w ciągu pierwszego roku po przeniesieniu na emeryturę. O wyjątkach w tym względzie nic nie wiemy.

Ob. Winnicki: Ustawa o stowarzyszeniach nie przewiduje potrzeby legalizowania podpisów na wniosku o zarejestrowanie statutu, jeżeli ktoś zażądał legalizowania możecie zrobić zażalenie do Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Prawo o stowarzyszeniach z dnia 27 października 1932 r. ogłoszone zostało w Dz. U. R. P. Nr 94/32 poz. 808. Art 12 tego prawa wymienia jakie okoliczności winno zawierać doniesienie o założeniu stowarzyszenia. Stowarzyszenie Wasze podlega zatwierdzeniu Powiatowej a nie Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Jako wzoru statutu można użyć szemat zamieszczony w numerze 3 „Emeryta" z roku 1947.

Ob. Stefan Batowski: Żali się Obywatel, że Państwowy Zakład Emerytalny nie odpowiada z zasady nawet na listy polecone, pomimo kilkakrotnego upomnienia się o odpowiedź, jakkolwiek listy te kosztują dziś 45,— zł.

Dlaczego specjalnie Obywatel nie otrzymuje odpowiedzi, nie możemy zrozumieć, gdyż my otrzymujemy odpowiedź prawie na każde pismo ale taka odpowiedź wymaga najczęściej dłuższego czasu, co rozumiemy mając na względzie ogromny nawał pracy w P. Z. E. oraz przygodne i niewpracowane siły biurowe, którymi posługiwać się musi Zakład Emerytalny. Już samo położenie Zakładu daleko od miasta, o trudnym dojeździe, przepełnionych tramwajach i autobusach odstręcza siły wykwalifikowane od przyjmowania pracy w Zakładzie.

Ob. Marcinowski Witold. Prenumerata kwartalna wynosi 120 zł i winna być nadesłana do dnia 15 miesiąca poprzedzającego początek kwartału.

Wszystkich Korespondentów prosimy ponownie o podawanie adresów przy podpisie na liście (oprócz zamieszczanego na kopercie), gdyż brak adresu na liście utrudnia pracę.

Ob. Sankowski Mikołaj. Nadesłanej korespondencji, jakkolwiek napisanej dowcipnie, zamieścić nie możemy z powodu niedopuszczalnych osobistych wycieczek przeciw Waszemu obecnemu Zarządowi stowarzyszenia. — Na sprawdzanie podawanych faktów nie mamy odpowiedniego aparatu. Udawanie się do Was na Wasze zgromadzenia jest dla nas za kosztowne. Odnośne stowarzyszenia nie zwracają nawet kosztów biletów kolejowych; składki członkowskie nie wystarczają na podróże konieczne, przedsiębrane w interesie ogólnym.

OSTATNI TERMIN

Dnia 31 grudnia br. upływa ostateczny termin zgłaszania roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie dla tych osób, które utraciły całkowicie lub częściowo zdolność do zarobków z powodu choroby lub kalectwa.

Roszczenie przysługuje, o ile przyczyną kalectwa była:

a) służba wojskowa w czasie wojny 1939—1945 r.

b) udział w ruchu podziemnym i partyzanckim w czasie okupacji i

c) wykonywanie osobistych świadczeń na polecenie władz krajowych lub władz radzieckich.

Podanie o zaopatrzenie inwalidzkie należy wnieść do Rady Narodowej, właściwej dla miejsca zamieszkania starającego się o zaopatrzenie. Dowody inwalidztwa mogą być dołączone do akt po złożeniu wniosku.

Z dniem 31 grudnia 1950 r. upływa także termin zgłaszania roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie przez osoby pozostałe:

a) po zmarłych inwalidach,

b) po poległych, zmarłych i zaginionych, przy czym wypadki te muszą pozostawać w związku przyczynowym ze służbą wojskową, w okresie 1939—1945 r.

c) po inwalidach, których uszkodzenie zdrowia jest związane ze służbą wojskową pełnioną przed 1 września 1939 r., a którzy zmarli w okresie wojny 1939—1945 r.

Nie zgłoszenie w tym terminie roszczeń przez osoby pozostałe po inwalidach pociąga za sobą utratę uprawnień do zaopatrzenia.

Wdowy po uprawnionych do zaopatrzenia inwalidach powinny zgłaszać roszczenia przez wniesienie podania o zaopatrzenie do właściwej terenowo Wojewódzkiej Rady Narodowej.

Komunikaty

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Oszczędnościowo - Pożyczkowej Emerytów Państwowych w Poznaniu odbędzie się w niedzielę, dnia 24 września 1950 r. o godz. 10 rano w biurze Związku Emerytów przy ul. Młyńskiej 5.

Na porządku dziennym:

1. odczytanie protokołu ostatniego Walnego Zgromadzenia,
2. sprawozdania:
a) Rady Nadzorczej,
b) Zarządu,
3. odczytanie pism Ministerstwa Skarbu,
4) wybór Rady Nadzorczej,
4) omówienie wytycznych dalszego postępowania,
6. wnioski.

Prosimy wszystkich członków Spółdzielni o punktualne przybycie na Zgromadzenie.

(—) Baron **(—) Kaszkowiak**

Kasa Pośmiertna Związku Emerytów w Poznaniu zawiadamia członków, że w miesiącu sierpniu br. mieliśmy 2 wypadki śmierci, wobec czego wszyscy członkowie Kasy obowiązani są uiścić oprócz zwykłej składki miesięcznej wynoszącej 15 złotych składkę wypadkową po 20 zł za każdy wypadek śmierci. Na przekazach należy wyraźnie wypisać, że składka dotyczy Kasy Pośmiertnej, odnosi się to tak do pojedynczych członków jak i do Kół, które zbierają składki pośmiertne od swoich członków i przekazują je do Kasy Okręgowego Związku.

Sprawozdanie Skarbnika

W administracji naszej złożyli na Fundusz Prasowy: p. Likowski Stanisław, Zwierzyniec 60 zł, p. Bryza Józef, Tarnowo Podgórne 40 zł, p. Słoboda Józef, Wrocław 200 zł, p. Zubelewicz Leon, Sosnowiec 440 zł, p. Kwiatkowska, Nowy Targ 60 zł, p. Langenfeld Wanda, Gdańsk-Wrzeszcz 60 zł, p. Kwiatek Edward, Łańcut 250 zł, p. Skrzypek Antoni, Jasło 70 zł, p. Sokaiik Władysław, Olsztyn 50 zł, p. Matejko Wł., Odolanów Wlkp. 1.000 zł, p. Gąsowski Władysław, Tomaszów Lub. 500 z, p. Zieliński Roman. Sopot 420 zł, p. Ploch Robert, Opalenica 380 zł, Związek Emerytów Państwowych Kraśnik Lub. 1.000 zł, p. Madaliński Tadeusz, Bydgoszcz 1.000 zł, p. Kornaszewski Artur, Brzeg n/Odrą 50 zł, p. Bartl Kazimierz, Nowe n/W. 100 zł, p. Meissner Wiktor, Międzyrzecz Wlkp. 140 zł, p. Pałka Ignacy, Szczekociny 40 zł, p. Sander Aniela. Poznań 100 zł, p. Porankiewicz Teofil, Trzcianka Lubuska 100 zl, p. Wawrzyniak Józef, Poznań 100 zł, p. Zawisła Tomarz, Swarzędz 65 zł, p. Leśniewicz Maria, Poznań 50 zł, p. Sywula Jan, Ostroda 100 zł, p. Sywula Józefa, Ostroda 100 zł — łącząc serdeczne życzenia powrotu do zdrowia Czcigodnemu Prezesowi Związku pozostajemy z koleżeńskim pozdrowieniem (—) Sywulowie; p. Piechowski Karol, Siedlce 90 zł, p. Rasławski Antoni, Wrocław 240 zł, p. Plappert, Kraków 500 zł, p. Przyborowska Franciszka, Wrocław 410 zł, p. Kulczyńska, Trzebież 60 zł, p.ż Marszałek A., Wieliczka 50 zł, p. Ulenicka, Strzelce Op. 50 zł, p. Szpak Michał, Pilzno 350 zł, p. Szczygielski Kazimierz, Poznań 20 zł, Zw. Emer. Państw. Rupczyce 500 zł, p. Komorek Jan, Kraków 60 zł, p. Sypniewski, Wisła Głębce 351 — 65 zł, p. Ruszel Matylda, Bielsko 1.000 zł, p. Raniszewski Władysław, Pruszków 140 zł, p. Biliński Bronisław, Frysztak 100 zł, p. Gajewski Bernard, Glinki 200 zł Związek Emerytów Państwowych Rypin (od 36 człpo 3 zł za lipiec 1950) 108 zł, p. Domańska Alina, Strzelce Dolne 440 zł, p. Siekierkowski Mieczysław, Toruń 140 zł, p. Wróblewska Antonina, Gdańsk-Wrzeszcz 140 zł, p. Szamszulowa Stefania, Gdańsk-Oliwa 60 zł, p. Jachimowicz Henryka, Kwidzyń 80 zł, p. Wyciślok Wincenty, Czuchów 134 — 100 zł, p. Zuger Eugeniusz, Białogard 60 zł, Związek Emerytów Państwowych Olkusz. Doceniając w pełni wielką wartość informacji zamieszczanych w Emerycie, oraz celowość tego wydawnictwa — Walne Doroczne Zebranie członków wiązku Oddziału Olkuskiego postanowiło asygnować na Fundusz Prasowy „Emeryta" 2.000 zł, Związek Emerytów Państw. Wieruszów 300 zł, p. Skrzyniarz Stanisław, Wrocław 140 zł, p. Dybalski Leon, Koszalin 70 zł, p. Fiedor Jan, Czarny Dunajec 60 zł, Związek Emerytów Państwowych Busko-Zdrój 100 zł, p. Jurczyk Ludwik, Dziedzice 195 zł, p. Brokl Adolf, Zw. Emerytów Państw. Zabrze 75 zł, p. Garbaczowa Łucja, Tarnowskie Góry 50 zł, p. Barańska, Biała Krakowska 80 zł, p. Botuliński Jan, Nysa 80 zł, p. Kisza Jan, Bielsko 500 zł, p. Kasper Władysłw Kwiatkowski, Kielce 100 zł, p. Pydo Józef, Zielon aGóra 290 zł, Związek Emerytów Państwowych Warszawa 3.675 zł od członków, p. Galinowski Józef, Stary Sącz 50 zł.

Treść numeru

Nakład : własność Okręgowego Związku Emerytów Państw. w Poznaniu — Red. odpow.: Bronisław Baron, Poznań, ul. Młyńska 5. — P. Z. G. Poznań, Strzałowa 2a — 1026 - 5000 — IX 50 K - 1-11927